

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

PŘÍPADOVÁ STUDIE: zhodnocení přínosů projektu „Komunitní plán sociálních služeb města Hořovice a spádových obcí na období 2014 - 2018“

1 Identifikace případové studie

1.1 Identifikační údaje projektu	
Název projektu	KOMUNITNÍ PLÁN SOCIÁLNÍCH SLUŽEB MĚSTA HOŘOVICE A SPÁDOVÝCH OBCÍ NA OBDOBÍ 2014-2018
Číslo projektu	CZ.1.04/3.1.03/97.00039
Oblast podpory	Oblast podpory 3.1 Podpora sociální integrace a sociálních služeb
Zaměření projektu	Podpora komunitního plánování
Cíl projektu	Cílem projektu je podpořit udržení nastartovaného procesu plánování dostupnosti sociálních služeb na území ORP Hořovice prostřednictvím metody komunitního plánování.
Příjemce dotace	Centrum pro komunitní práci střední Čechy
Adresa	Vodičkova 704/36, 110 00 Praha 1
Projektový manažer	Petra Štěpová
Partner projektu	Město Hořovice
Výše rozpočtu, % dotace	1 841 036,- Kč; 100 %
Termín realizace	1. dubna 2013 – 31. listopadu 2014
Místo realizace a území dopadu	Běštín, Březová, Bzová, Cerhovice, Drozdov, Felbabka, Hořovice, Hostomice, Hředle, Hvozdec, Chaloupky, Jivina, Komárov, Libomyšl, Lochovice, Neumětely, Olešná, Osek, Osov, Podluhy, Praskolesy, Rpety, Tlustice, Újezd, Velký Chlumec, Zaječov, Záluží, Žebrák, Malá Víska, Lhotka, Lážovice, Skřipel, Vižina, Kotopeky, Otmíče, Chlustina, Točnick; Středočeský kraj
Webová adresa	http://www.cpkp.cz
1.2 Přehled terénního šetření	
Příjemce dotace	Skupinový řízený rozhovor (29. 6. 2015), Petra Štěpová , projektová manažerka Cpkp SČ, Martina Macurová , metodička plánování sociálních služeb
Cílová skupina	Individuální telefonický rozhovor (26. 6. 2015), Lenka Ptáčková , Dobromysl, o.p.s., sociální služba Individuální telefonický rozhovor (29. 6. 2015), Věra Charvátová , Domov na Výsluní, Hořovice, sociální pracovník) Individuální telefonický rozhovor (29. 6. 2015), Bc. Marie Hošková, DiS. , Dům pečovatelské služby se střediskem sociální pomoci v Žebráku, vedoucí a sociální pracovník Individuální telefonický rozhovor (29. 6. 2015), Mgr. Veronika Kučerová , Magdaléna o.p.s., terénní pracovník Individuální telefonický rozhovor (29. 6. 2015), Jana Slavíková , Centrum psychologicko-sociálního poradenství Středočeského

	<p>kraje, poradenství</p> <p>Individuální telefonický rozhovor (27. 8. 2015), Bc. Tomáš Klokočník, Sředisko volného času Domeček, Hořovice</p> <p>Individuální telefonický rozhovor (27. 8. 2015), Jan Křížek, Digitus Mise o.p.s.</p>
Klíčové aktéři	<p>Klíčovými aktéry (zajímavými subjekty) jsou <u>poskytovatelé</u> a <u>zadavatelé</u> sociálních služeb – viz výše.</p>
Partner projektu	<p>Skupinový řízený rozhovor (29. 6. 2015), Mgr. Olga Kebrlová, vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví, Alena Ratajová, DiS, Koordinátorka komunitního plánování</p>

ABSTRAKT: VÝSLEDKY EVALUAČNÍ PŘÍPADOVÉ STUDIE

Oblast podpory OP LZZ: 3.1 Podpora sociální integrace a sociálních služeb

PROJEKT: KOMUNITNÍ PLÁN SOCIÁLNÍCH SLUŽEB MĚSTA HOŘOVICE A SPÁDOVÝCH OBCÍ NA OBDOBÍ 2014-2018

Příjemce: Centrum pro komunitní práci Střední Čechy
Výše dotace: 1 841 036,- Kč

Místo: ORP Hořovice
Termín realizace: 1. 4. 2013 – 31. 11. 2014

CÍL PROJEKTU

Cílem projektu bylo podpořit udržení nastartovaného procesu plánování dostupnosti sociálních služeb na území ORP Hořovice prostřednictvím metody komunitního plánování. Komunitní plán vznikl realizací následujících aktivit:

- zpracování analytické části
- mapování rizikových míst regionu
- podpora spolupráce v území

Realizovány byly konkrétně:

- workshopy vedoucí ke zkvalitnění procesu
- pracovní skupiny metodou fokusních ohniskových skupin

A v rámci projektu zároveň vznikly:

- Katalog poskytovatelů sociálních a návazných služeb
- mapa a seznam sociálních služeb (plakát)

CO SE V PROJEKTU ODEHRÁLO?

V projektu bylo Centrum pro komunitní práci střední Čechy (CpKp) příjemcem a garantem procesu komunitního plánování byl stále vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví (OSVZ). Město Hořovice je proto v projektu partnerem.

V průběhu realizace projektu se podařilo zapojit uživatele sociálních služeb, a to převážně ze skupin:

- ✓ senioři
- ✓ osoby se zdravotním znevýhodněním
- ✓ rodiny, děti a mládež
- ✓ osoby ohrožené sociálním vyloučením.

Uživatelé měli možnost vyjádřit své potřeby na jednáních pracovních skupin, v rámci zjišťování potřeb a při připomínkování KPSS.

CpKp poskytlo kromě administrace projektu především metodické vedení samotného plánování

- určení posloupnosti prací
- sehnání odborníků na analytickou část
- zpracování výstupu ze sebraných dat (analýza) apod.

Realizaci projektu pomohlo, že byl realizován externí společností – umožnilo to snazší administraci než v případě realizace úřadem (výběrová řízení s možností více přihlížet na kvalitu a nejenom cenu, přísnější pravidla pro veřejnou správu apod.).

CO PROJEKT PŘINESL LIDEM?

Kvalitně nastavený plán, přenos know-how rozšíření odborných znalostí v oblasti komunitního plánování

Díky tomu, že město bylo zapojeno jako partner, docházelo k přenosu dobré praxe v plánování i na pracovníky úřadu. CpKp je naučilo, jak správně plánovat, pořádali také školení pro pracovníky úřadu, díky kterému by mělo komunitní plánování dále pokračovat (pokud bude vůle a finance od města a radních.

Od zaměstnankyň CpKp se také pracovníci úřadu učili, jak správně šířit informace o sociálních službách – např. identifikovat místa, kam distribuovat brožury a letáčky (knihovny, doktoři, starostové, školy apod.).

Fungující sociální služby v regionu s plnou podporou ze strany ORP Hořovice

Díky realizaci analýz bylo zjištěno, které služby v ORP Hořovice chybí a kde je potřeba navýšit kapacity, což bylo promítnuto do strategie vyhodnocující situaci ve městě. Její součástí je také plán na rozdělování financí ve městě.

Vytvořený komunitní plán poskytuje OSVZ podložený argument při jednání s městem.

Jedním ze zmiňovaných dopadů projektu na poskytování sociálních služeb je vytvoření analýz a podkladů, které poskytují OSVZ argumenty při jednání s městem.

Sociální odbor má podložené argumenty ve prospěch podpory sociálních služeb v území. Jak uvedl partner projektu „vizí bylo přitáhnout sem služby, které jsou potřeba a které zde nejsou – potřebovali jsme podložit své domněnky a mít jasné argumenty pro vedení města. Díky analýze se ukázala ta potřeba. Věděli jsme, že někteří radní byli nakloněni širší podpoře sociálních služeb, ale potřebovali jsme oficiální dokument, který by byl brán vážně, který by byl závazný a schválilo ho zastupitelstvo.“

Díky podpoře vedení města se podařilo prosadit vytvoření „sociálního fondu“ – vyčleněné finanční prostředky z rozpočtu města na sociální služby. Vzniku fondu došlo k výraznému navýšení podpory pro sociální služby na 1 milion Kč/rok. Spolu s fondem byly vytvořeny i zásady a kritéria pro rozdělování peněz.

Katalog poskytovatelů sociálních a návazných služeb pro Hořovice a spádové obce 2014

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Jedním z výstupů projektu je také tištěný Katalog poskytovatelů sociálních a návazných služeb pro Hořovice a spádové obce 2014. Katalog byl distribuován do obcí ORP.

Díky aktivitám projektu došlo také ke zvýšení informovanosti veřejnosti a potenciálních klientů sociálních služeb a na Městském úřadě došlo k posílení personálních kapacit. Město Hořovice navíc dále pokračuje v realizaci návazných aktivit i po projektu.

Na městě byla pořádána akce „Představme se“, kde se prezentovaly jednotlivé sociální služby zde působící.

Provázanost poskytovatelů sociálních služeb

Z pohledu poskytovatelů bylo hlavním dopadem projektu propojení jednotlivých služeb, a otevření nových možností ke spolupráci.

K propojenosti jednotlivých poskytovatelů v rozhovoru uvedla zástupkyně podpořené poskytovatele služeb jako pozitivum „... jednak to, že opravdu víme o okolních organizacích. Naposledy jsme se na setkání bavili tom, jak je to se službami pro seniory, tedy co a komu nabízí (pozn. poskytovatel služeb pro osoby se zdravotním postižením) a na základě toho jsme změnili věkovou kategorii, o kterou se staráme, protože od nás pak klienti mohou přejít do některého z domovů, kde navazujeme spolupráci. O tom bychom normálně vůbec nevěděli, takže nám teď klienti „nevisí ve vzduchu“.

PŘEKÁŽKY

- ❖ Omezení daná pravidly OP LZZ (neumožněno realizovat aktivity kreativně a inovativně; sledována kvantita a ne kvalita).
- ❖ Nespolečné některých obcí v ORP.
- ❖ Problematická spolupráce s Úřadem práce ČR a administrativní zatížení příjemce („překládání“ pravidel OP LZZ projektovým manažerem, ne vždy se stejným výkladem).

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

SHRnutí PŘÍnosŮ PROJEKTU

Naplnění účelnosti a užitečnosti projektu	
Dopad na další klíčové aktéry	Spíše vysoký Navázání úzké spolupráce s klíčovými subjekty (poskytovatelé a zadavatelé sociálních služeb)
Systémové dopady	Vysoký Bylo dosaženo nastavení systému a procesu komunitního plánování a navázána systematická spolupráce se všemi relevantními subjekty. Díky vypracovaným analýzám došlo k detailnímu zmapování situace v regionu a díky vzniklému Komunitnímu plánu došlo k zefektivnění sítě sociálních služeb a navýšení finančních zdrojů na sociální služby ze strany města.
Vyřešení problémů/potřeb cílové skupiny	Problémy a potřeby cílové skupiny (z pohledu nastavení efektivní a optimální sítě služeb) byly vyřešeny/naplněny .
Vnímání užitečnosti projektu ze strany cílových skupin a klíčových aktérů	
Užitečnost projektu ze strany cílových skupin	Jednoznačně užitečný (z hlediska cílů projektu a nastavení sítě služeb, pro klienty sociálních služeb).
Účinnost a hospodárnost projektu	
Naplnění účinnosti	Vysoké Způsob zapojení a využití projektových vstupů optimálně přispíval k dosaženým výsledkům a přínosům pro cílovou skupinu
Naplnění hospodárnosti	Vysoké Veškeré vstupy byly nezbytné pro dosažení cílů.
Udržitelnost projektu	
Udržitelnost projektu	Vysoká Dosažené výsledky byly udrženy.
Identifikace nejlepší, dobré a neosvědčené praxe	
Dobrá praxe Celkové zhodnocení projektu evaluátorem na základě multikriteriální analýzy, která vychází z provedených šetření a zjištění v průběhu zpracování případové studie.	

2 Výchozí situace a cíle projektu

2.1 Příjemce dotace	
Příjemce dotace	Centrum pro komunitní práci střední Čechy
Kategorie příjemce	neziskový subjekt: o.p.s., občanské sdružení, spolek, ústav
Předchozí zkušenosti příjemce s cílovou skupinou	Ano Navázání na stávající aktivity příjemce a jejich rozšíření. Svými službami se dlouhodobě věnuje všem zájemcům z veřejné správy a neziskového sektoru. S partnerem projektu spolupracuje již od roku 2011 formou metodických konzultací.
2.2 Přístup ke zpracování žádosti	
Zapojení externího dodavatele pro zpracování žádosti	Ne
2.3 Cíle projektu	
Globální cíl projektu:	
Cílem projektu je podpořit udržení nastartovaného procesu plánování dostupnosti sociálních služeb na území ORP Hořovice prostřednictvím metody komunitního plánování.	
Hlavní cíle projektu:	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Tvorba analýz mapujících aktuální stav v místní sociální oblasti a vyhodnocení stávajících analýz a monitoring. ○ Zpracování Komunitního plánu sociálních služeb města Hořovice (KPSS) na období 2014-2018 a akčního plánu na období 2014 a 2015. ○ Zpracování katalogu poskytovatelů soc. a návazných služeb. 	
2.4 Cílová skupina	
Specifikace cílové skupiny	<ul style="list-style-type: none"> ● Poskytovatelé sociálních služeb ● Zadavatelé sociálních služeb

3 Realizace projektu

3.1 Aktivity

POPIS AKTIVIT REALIZOVANÝCH V RÁMCI PROJEKTU

Z klíčové aktivity zpracování analytické části vzešla aktualizovaná verze Sociodemografické analýzy, rozšířená o ORP Hořovice, dále analýza poskytovatelů sociálních služeb, finanční přehled zdrojů systému soc. služeb, SWOT analýza systému poskytování soc. služeb a vyhodnocení výstupů stávajícího Popisu území ve vztahu k sociálním službám. Dále došlo k vytvoření analýz potřeb u 3 skupin - děti a mládež na ulici (rizikové jevy této skupiny), senioři (zaměření na podporu péče), osoby ohrožené sociálním vyloučením (se zaměřením na bezdomovectví, romskou problematiku a další rizikové jevy).

V rámci podpory spolupráce v území došlo k propojení s již existujícími odbornými týmy ze souvisejících oblastí, komisemi města a dalšími poradními orgány a dále k intenzivnější spolupráci v rámci celého území ORP. Zpracován byl tištěný katalog poskytovatelů sociálních a návazných služeb s cílem prohloubit informovanost a povědomí občanů i dalších subjektů o oblasti soc. služeb.

Klíčovou aktivitou bylo zpracování Komunitního plánu sociálních služeb města Hořovice a spádových obcí na období 2014-2018 a akčního plánu, který byl podkladem pro rozhodování města v letech 2014 a 2015.

Realizovány byly workshopy vedoucí ke zkvalitnění procesu, respektive k získání kvalifikace účastníků procesu komunitního plánování soc. služeb dle metodik plánování. Zaměřeny byly na jednotlivé účastníky dle jejich role v rámci celého procesu, tj. zadavatele - řídicí skupinu, členy pracovních skupin a další aktivní členy.

Cílem také bylo v průběhu realizace projektu efektivně zapojit uživatele sociálních služeb. Zapojeni měli být především zástupci skupin: seniorů, osob se zdravotním znevýhodněním, a rodin a mládeže ohrožených sociálním vyloučením. Uživatelé měli možnost vyjádřit své potřeby na jednáních pracovních skupin, v rámci zjišťování potřeb a při připomínkování KPSS.

3.2 Realizace výběrových řízení

Počet realizovaných výběrových řízení	bez výběrového řízení
--	-----------------------

3.3 Realizační tým projektu

Velikost projektového týmu	6 pozic
Úvazky	1,5 (přepočtený měsíční úvazek) po dobu 20 měsíců <u>Složení projektového týmu:</u> Manažer projektu (0,30/měsíc) Metodik projektu (0,30/měsíc) Koordinační projekt (0,60/měsíc) Finanční manažer projektu (celkem 300 hodin) Vedoucí a členové pracovních skupin (celkem 640 hodin) Tazatelé (celkem 200 hodin)

4 Zhodnocení přínosů a úspěšnosti projektu (účelnost, užitečnost)

4.1 Hlavní monitorovací indikátory			
	cílová hodnota	dosažená hodnota	dosažená h. v %
Počet podpořených organizací - celkem	2	2	100
Počet nově vytvořených/inovovaných produktů	2	2	100
Počet podpořených organizací – NNO	---	1	
Počet podpořených organizací – Veřejná správa	---	1	

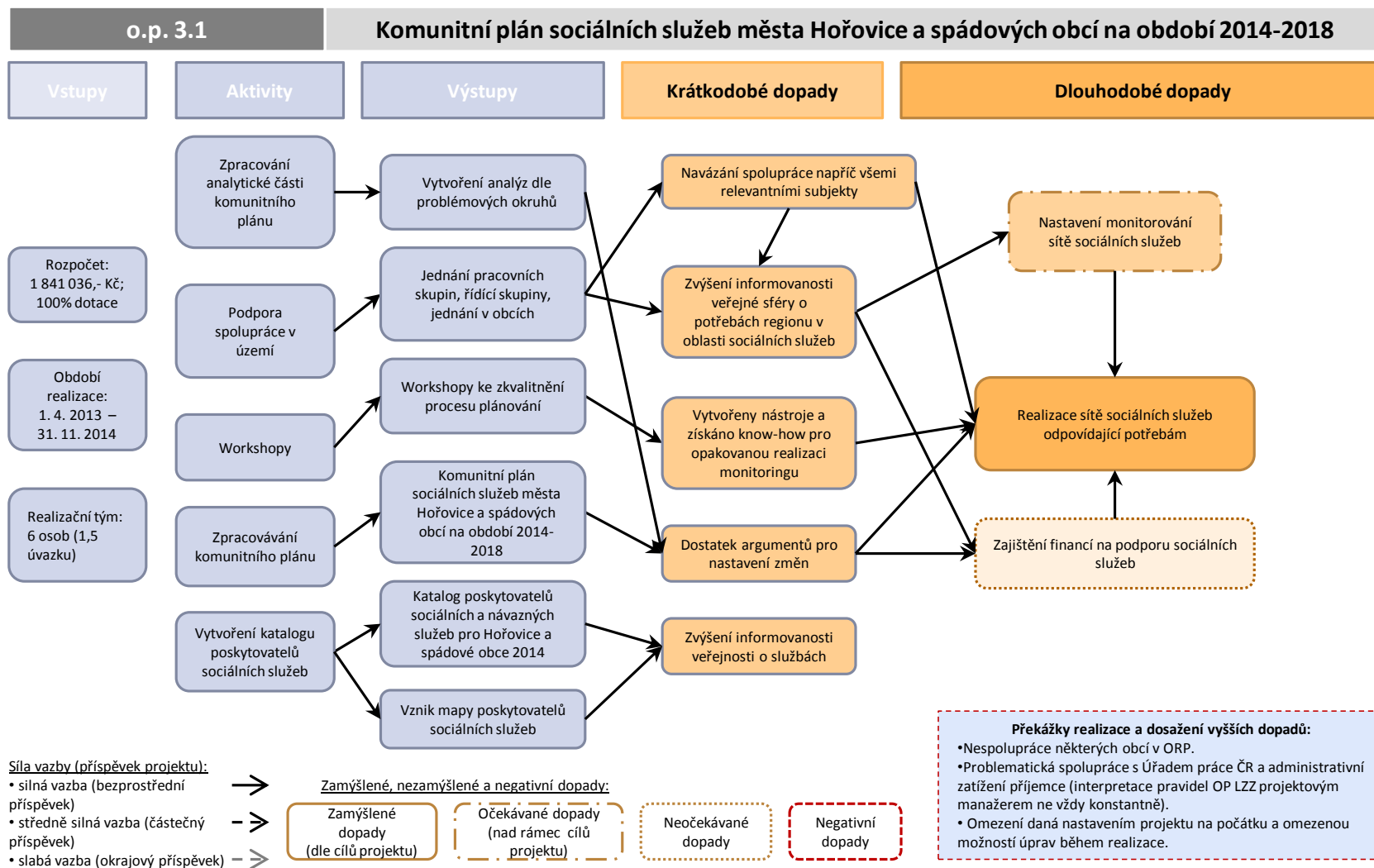
4.2 Zhodnocení přínosů projektu

4.2.1 Teorie změny

Teorie změny ukazuje ověřené přínosy projektu, které zahrnují očekávané i neočekávané dopady zjištěné na základě provedení terénního šetření, případně dalších dostupných informací.

Intervenční logika byla v projektové žádosti dobře nastavena, tj. byly popsány předpokládané kauzální vazby a očekávané dopady projektu. V rámci šetření se následně potvrdilo naplnění očekávaných dopadů projektu.

Teorie změny projektu

4.2.2 Strukturované zhodnocení dopadů (taxonomie)

Dopad na kvalifikační úroveň účastníků (vzdělání)	Nerelevantní	
	Projekt nebyl zaměřen na řešení kvalifikační úrovně účastníků.	
Dopad na zaměstnanost účastníků	Nerelevantní	
	Projekt nebyl zaměřen na řešení zaměstnanosti účastníků.	
Dopad na zaměstnatelnost účastníků jiný než kvalifikační	Nerelevantní	
	Projekt nebyl zaměřen na řešení zaměstnatelnosti účastníků.	
Dopad na ekonomickou situaci účastníků	Nerelevantní	
	Projekt nebyl zaměřen na řešení ekonomické situace účastníků.	
Dopad na sociální statut účastníků	Nerelevantní	
	Projekt nebyl zaměřen na řešení sociálního statusu účastníků.	
Dopad na rovné příležitosti	Nerelevantní	
	Projekt nebyl zaměřen na řešení rovných příležitostí.	
Dopad na další klíčové aktéry	Spíše vysoký	
	Navázání úzké spolupráce s klíčovými subjekty (poskytovatelé a zadavatelé sociálních služeb)	
Systémové dopady	Vysoký	
	Bylo dosaženo nastavení systému a procesu komunitního plánování a navázána systematická spolupráce se všemi relevantními subjekty. Díky vypracovaným analýzám došlo k detailnímu zmapování situace v regionu a díky vzniklému Komunitnímu plánu došlo k zefektivnění sítě sociálních služeb a navýšení finančních zdrojů na sociální služby ze strany města.	
Efekty ovlivňující přínosy projektu	Potvrzeno / nepotvrzeno	Komentář
Creaming-off	<i>nepotvrzeno</i>	Do projektu byli zařazeni všichni poskytovatelé sociálních služeb i všichni zadavatelé těchto služeb.
Lock-in efekt	<i>nepotvrzeno</i>	U tohoto projektu nerelevantní.
Alternativní atribuce	<i>nepotvrzeno</i>	Přínosy nebyly dosažovány s přispěním jiných faktorů, než jsou aktivity projektu.
Substituce	<i>nepotvrzeno</i>	Efektů nebylo dosaženo na úkor jiných cílových skupin ve srovnatelném postavení.
Mrtvá váha ¹	<i>nepotvrzeno</i>	Bez dotace by projekt (aktivity) nebyl realizován. Komunitní plánování by nadále bylo prováděno pouze na městě, částečně nesystémově a nedošlo by k provázanosti s dalšími aktéry.

¹ Jedná se o efekt výhradně řešitelný pouze v rámci Counterfactual Impact Evaluation. V rámci této případové studie se tak jedná pouze o vyjádření na základě zjištění z realizovaného šetření.

4.2.3 Zhodnocení účelnosti projektu - shrnutí (celkové vyřešení problémů/potřeb cílové skupiny)	
Vyřešení problémů/potřeb cílové skupiny (celkové dopady projektu)	Problémy a potřeby cílové skupiny z hlediska cílů projektu byly vyřešeny
4.2.4 Nezamýšlené dopady	
Existence nezamýšlených pozitivních dopadů projektu	Ano
Nezamýšlené dopady	Navýšení rozpočtu města na sociální služby (vyčlenění zvláštní položky na financování služeb – dle rozhodnutí a pravidel sociálního odboru) Posílení personálních kapacit sociálního odboru Rozšíření služeb v režii města Realizace návazných opatření na městě (kamerový systém, městská policie apod.)
4.2.5 Negativní dopady	
Existence negativních dopadů projektu	Ne
Negativní dopady	---

4.3 Užitečnost projektu na základě vnímání ze strany cílových skupin a dalších klíčových aktérů	
Užitečnost projektu ze strany cílových skupin	Jednoznačně užitečný (z hlediska cílů projektu a nastavení sítě služeb, pro klienty sociálních služeb)
Užitečnost projektu ze strany dalších klíčových aktérů	<i>Klíčoví aktéři shodní s cílovými skupinami projektu, viz výše.</i>
4.4 Inovativnost projektu	
Využití inovovaných řešení	Ano – aplikace/modifikace inovace Přenos know-how (plánování) z příjemce projektu na partnera – veřejnou správu. Využití metody fokusních ohniskových skupin, přiblížení se klíčovým aktérům.

4.5 Způsob zjišťování výsledků projektu ze strany samotného příjemce	
<p>Vazby mezi příjemcem a partnerem projektu jsou nahodilé, k setkávání či komunikaci dochází, pokud město potřebuje poradit ohledně vytvořeného plánu či v návazných oblastech. Ke kontaktu dochází často na obchodní bázi, spolupráce na smlouvu.</p> <p>Udržování vzájemných vazeb mezi partnerem a cílovými skupinami je aktivní a obousměrné. Na městě došlo k posílení personálních kapacit sociálního odboru, přičemž Koordinátorka komunitního plánování bude mít nově pracovní smlouvu na plný úvazek a na dobu neurčitou.</p> <p>S klíčovými aktéry udržuje partner projektu stálý kontakt v rámci vzájemné spolupráce nebo v rámci nastavených vazeb – mj. i díky vzniku sociálního fondu v Hořovicích, který nově přispívá na sociální služby.</p>	

Ověření přínosů projektu u účastníků ze strany příjemce	<ul style="list-style-type: none">• Skupinové rozhovory či diskuse• Osobní rozhovory či diskuse• Telefonicky
Ověření přínosů projektu příjemcem u klíčových aktérů, kteří se projektu nezúčastnili	<ul style="list-style-type: none">• Nahodilé zjišťování přínosů u většiny klíčových aktérů

I. ZHODNOCENÍ DOPADŮ A PŘÍNOSŮ REALIZACE PROJEKTU

Projekt lze na základě provedeného šetření hodnotit jako velmi úspěšný, a to jak z hlediska přínosů pro partnera projektu, tak především z hlediska přínosu pro celou síť sociálních služeb v regionu. Dopady a přínosy realizovaných aktivit lze v souladu s cíli projektu vymezit z těchto hledisek:

- 1) Dopady pro partnera projektu: Kvalitně nastavený plán, přenos know-how rozšíření odborných znalostí v oblasti komunitního plánování.
- 2) Dopady pro síť sociálních služeb v ORP: Fungující sociální služby v regionu s plnou podporou ze strany ORP Hořovice
- 3) Dopady pro cílovou skupinu: Provázanost jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb

1) Dopady pro partnera projektu: Kvalitně nastavený plán, přenos know-how rozšíření odborných znalostí v oblasti komunitního plánování.

Proces komunitního plánování sociálních služeb v Hořovicích započal v roce 2009. V letech 2009 – 2011 pracovalo na tvorbě KPSS občanské sdružení Digitus o.s., které zpracovalo základní komunitní plán. Od roku 2012 převzalo realizaci procesu plánování Město Hořovice prostřednictvím Odboru sociálních věcí a zdravotnictví. Město v tuto dobu navázalo spolupráci s Centrem pro komunitní práci střední Čechy (CpKp), které poskytlo metodické vedení procesu KPSS.

V hodnoceném projektu bylo CpKp příjemcem, což umožnilo snazší administraci než v případě realizace úřadem (výběrová řízení s možností více přihlížet na kvalitu a nejenom cenu, přísnější pravidla pro veřejnou správu apod.). Garantem procesu komunitního plánování je ale stále vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví (OSVZ), město Hořovice je proto v projektu partnerem.

CpKp poskytlo kromě administrace projektu především metodické vedení samotného plánování – určovali posloupnost prací, sehnali odborníky na analytickou část, zpracoval výstupu ze sebraných dat (analýza) apod. Díky tomu, že město bylo zapojeno jako partner, docházelo k přenosu dobré praxe v plánování i na pracovníky úřadu. Stejně tak při vzniku sociálně demografické analýzy byly i pracovníci úřadu. CpKp je naučilo, jak se to má dělat, pořádali také školení pro pracovníky úřadu, díky kterému by mělo komunitní plánování dále pokračovat (pokud bude vůle a finance od města a radních). Součástí byl také seminář CpKp ohledně monitoringu služeb, kde se pracovníci OSVZ dozvěděli, co všechno by měli sledovat, co by měli u poskytovatelů hodnotit apod. Zmíněné školení velmi napomohlo k nastavení monitoringu služeb, který může sloužit jako podklad pro další KPSS. Od zaměstnankyň CpKp se také pracovníci úřadu učili, jak správně šířit informace o sociálních službách – např. identifikovat místa, kam distribuovat brožury a letáčky (knihovny, doktoři, starostové, školy apod.)

Došlo tedy ke značnému přenosu zkušeností a dobré praxe. Dle vyjádření zaměstnankyně OSVZ – „bez praxe se totiž teorie nedá – tolik by se nikdy na školení nenaučili“. Důležité bylo, že blízká spolupráce s CpKp umožnila městu projít celým procesem a naučit se, jak pořádně komunitně plánovat. Do komunitního plánování je vnesen řád a nastavena pravidla.

Přínosem pro samotné město bylo také velké zapojení poskytovatelů i dalších spolků a organizací do procesu plánování, čímž došlo k navázání lepší komunikace s úřadem (viz také dále).

Pro udržení získaných zkušeností a know-how je také velkým přínosem, že se podařilo prosadit, že od podzimu bude mít koordinátorka KP, která měla na starosti realizaci tvorby, pracovní smlouvu na dobu neurčitou.

Zaměstnanci Městského úřadu také ocenili, že díky spolupráci s Cpkp nedošlo k zatížení města administrativou, která je s projektem spojena.

Faktory ovlivňující dopady projektu:

Důležitým faktorem byla dle příjemce i partnera projektu fyzická přítomnost metodiků v Hořovicích. Zaměstnankyním Cpkp byla poskytnuta kancelář přímo na městě v Hořovicích, což se ukázalo jako výhodné kvůli předávání informací a výměně zkušeností rovnou.

Faktorem také bylo, že všechny koordinátorky již znaly území z dřívější spolupráce, byly navázány určité kontakty, které bylo možné rozvinout a existovala základní znalost o území a jeho problematice.

2) Dopady pro síť sociálních služeb v ORP: Fungující sociální služby v regionu s plnou podporou ze strany ORP Hořovice

V rámci plánování byli do přípravy komunitního plánu zapojeni všichni klíčoví aktéři – poskytovatelé služeb, zřizovatelé i další subjekty, většinou pracující s cílovými skupinami. Metodou, kterou zvolil příjemce projektu, byla metoda fokusních ohniskových skupin. Tyto pracovní skupiny (PS) se scházely vždy ke konkrétním tématům. Podstatné bylo, že byli zapojováni i samotní klienti a další zainteresované osoby (účast pečovatelek, organizace skupin např. v domově důchodců atd.) Fokusních ohniskových skupin se účastnili i další subjekty – policie, učitelé, doktor, lektori mimoškolních aktivit, terénní pracovníci, speciální pedagog, psycholog, zástupce střediska volného času (Domeček) atd. Přítomni byli vždy tedy i „odborníci“ na konkrétní téma – aktéři, kteří se problémem zabývají.

Vedle pracovních skupin vznikala také analýza situace – zaměřená opět na témata (dle PS) – prvně zaměřená na celé území ORP nejen na město samotné. Díky uvedeným metodám byly zmapovány sociálně vyloučené lokality (vznikla mapa pro interní potřebu úřadu a město bude žádat o zařazení na seznam sociálně vyloučených lokalit ČR) a byla vytvořena mapa rizikových míst. Pro veřejné účely byla vytvořena mapa a seznam sociálních služeb – plakát, který byl vyvěšovaný po obcích. Dále bylo zjištěno, které služby v ORP Hořovice chybí (např. nízkoprahový klub, mobilní hospicové služby atd.) a kde je potřeba navýšit kapacity, což bylo promítnuto do Strategie vyhodnocující situaci ve městě. Její součástí je také plán na rozdělování financí ve městě.

Jedním ze zmiňovaných dopadů projektu na poskytování sociálních služeb je vytvoření analýz a podkladových materiálů, které poskytují argumenty pro OSVZ (např. při jednání s městem o rozpočtu). Sociální odbor má díky projektu relevantní podklady a argumenty a umí s nimi pracovat ve prospěch podpory sociálních služeb v území. Jak uvedl partner projektu „vizí bylo přitáhnout sem služby, které jsou potřeba a které zde nejsou – potřebovali jsme podložit své domněnky a mít jasné argumenty pro vedení města. Díky analýze se ukázala ta potřeba. Věděli jsme, že někteří radní byli nakloněni širší podpoře sociálních služeb, ale potřebovali jsme oficiální dokument, který by byl brán vážně, který by byl závazný a schválilo ho zastupitelstvo.“

Díky podpoře vedení města se podařilo prosadit vytvoření „sociálního fondu“ – jedná se o finanční fond v rozpočtu města, ve kterém jsou vyčleněny peníze na sociální služby. Vzniku fondu došlo k výraznému **navýšení podpory pro sociální služby regionu** (v roce 2014 bylo rozděleno necelých 200 000,- Kč na sociální služby, v roce 2015 byl již k dispozici fond s 1 milionem Kč – dle dat z července 2015 bylo na sociální služby rozděleno již 937 359,- Kč).

Dopadem projektu byl nejen vznik tohoto „fondu peněz“ vyčleněného na sociální služby, ale i vznik zásad a kritérií pro rozdělování peněz. Zároveň vznikla i další pravidla pro využívání peněz z fondu – např. že poskytovatelé musí město dále propagovat atd.

Díky aktivitám projektu došlo také ke zvýšení informovanosti veřejnosti a potenciálních klientů sociálních služeb – vznikla mapa sociálních služeb, která byla vyvěšena po obcích (viz výše), vznikl katalog poskytovatelů a webové stránky. Na Městském úřadu dále došlo k posílení personálních kapacit, kdy koordinátorka komunitního plánování dostala nově smlouvu na dobu neurčitou – viz výše.

Město Hořovice dále pokračuje v realizaci návazných aktivit i po projektu – došlo k mapování bezbariérovosti města a dělala se interaktivní mapa pro vozíčkáře, přes MV ČR byly získány prostředky na kamerový systém (díky vytvořené mapě rizikových míst, která sloužila jako argument), do budoucna se počítá s rozšiřováním kamerového systému; byla identifikována sociálně vyloučená lokalita (město bude žádat o zařazení do seznamu sociálně vyloučených lokalit); nově jsou uzavřeny smlouvy s psychologem a finančním poradcem, pro klienty OSVZ. Město Hořovice podalo po skončení tohoto projektu samo žádost a realizuje evropský projekt na navýšení kapacit OSPODu. Město má také do budoucna plán vybudovat centrum pro lidi bez domova.

Faktory ovlivňující dopady projektu:

Hlavními faktory, které ovlivnily dopady projektu, byl zájem, iniciativa a motivace partnera odboru – pracovníků OSVZ a celkový aktivní přístup a důvěra města v komunitní metodu a v práci Cpkp. S tím souvisí fakt, že projekt byl připravován organizací, která měla již v území vazby (spolupráce na dřívějších projektech), jednalo se tedy o externího odborníka, ale zároveň s místní znalostí. Cpkp má s komunitním plánováním bohaté zkušenosti a díky tomu, že projekt připravovali, uměli i definovat nejvhodnější aktivity. Velmi pozitivně se na realizaci projektu podepsalo to, že zástupcům Cpkp byla na Městském úřadě v Hořovicích vyčleněna kancelář a mohli tak být v přímém kontaktu se všemi aktéry.

Dalšími neméně podstatnými faktory byly správně naplánované aktivity a metody práce – metoda fokusních ohniskových skupin, kterou byly realizovány pracovní skupiny, pomohla zaktivizovat klíčové subjekty v regionu a zapojit je do přípravy plánu. Při realizaci analýzy se osvědčilo dělení oblasti po problémech (ne plošně, ani ne po cílových skupinách klientů). Analýza je tedy dělena po identifikovaných jevech a takto byla využívána i na PS.

Příjemce projektu i partner se také shodují na tom, že pozitivně projekt ovlivnilo to, že byl realizován externí organizací – tedy že Cpkp bylo příjemcem. To umožnilo dle vyjádření zúčastněných snazší administraci projektu, než v případě realizace úřadem (výběrová řízení s možností více přihlížet na kvalitu a nejenom cenu, přísnější pravidla pro veřejnou správu apod.).

Jako faktor je důležité zmínit politické nastavení ve městě, kdy mělo vedení města důvěru v komunitní plánování, aktivně se zapojovali do realizace, hlavní iniciativa vzešla z jejich strany a hlavně byli ochotni za ni zaplatit. Pro prosazování změn je velmi pozitivním fakt, že 4 členové Řídící

skupiny se stali po volbách také členy Rady Města, což plánování i realizaci plánu samozřejmě hodně pomohlo.

3) Dopady pro cílovou skupinu (poskytovatele): Provázanost jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb

Z pohledu poskytovatelů bylo hlavním dopadem projektu propojení jednotlivých služeb. Poskytovatelé se seznámili a lépe se poznali mezi sebou – získali povědomí o tom, které služby jsou k dispozici, kde jsou poskytovány a jaké konkrétní služby nabízí. Díky tomu se jim otevřely možnosti spolupráce – především v lepším nastavení služeb a v péči o jednotlivé klienty. Jak uvedl jeden poskytovatel: „Lépe se známe i mezi sebou, protože při běžném provozu nestíháme a takhle se poznáme a žadatele můžeme i přeposílat do jiné organizace.“

Dochází tedy ke zlepšení vzájemné komunikace a propojenosti sociálních služeb. Odstraněny byly překryvy služeb (poskytování obdobné služby více poskytovateli) a byla snaha zaplnit „mezery“ tam, kde služby chyběly. Jeden z poskytovatelů k tomu uvedl: „Na základě setkávání a diskuzí jsme upravili věkovou kategorii, o kterou se staráme. Zjistili jsme, že od nás pak klienti mohou přejít do některého z domovů, kde navazujeme spolupráci. O tom bychom normálně vůbec nevěděli.“ Poskytovatelé také získali nové pracovní zkušenosti a navázali spolupráci s městem či s policií apod.

Na projekt navazovala také akce „Představme se“, kdy byly při jarmarku města na Městském úřadě představovány jednotlivé sociální služby a jejich poskytovatele, což opět přispělo ke zvýšení informovanosti a většímu propojení.

V rámci projektu docházelo druhotně také k podpoře místních sociálních podniků – např. pořádáním pracovních skupin v kavárně společnosti Semitam, dále byl využit grafik, tiskárna apod.

Faktory ovlivňující dopady projektu:

Faktory ovlivňující provázanost služeb jsou zmíněny u dopadů 1 a 2.

II. Přínosy projektu z hlediska rovnosti mužů a žen

Problematika rovnosti mužů a žen nebyla v projektu explicitně řešena, ale projekt byl stejnou měrou zaměřen na muže i ženy.

III. Překážky při realizaci projektu a způsoby jejich řešení

1) Výskyt a řešení očekávaných rizik

Rizika, která byla očekávána před realizací projektu, se týkala zejména otázek spojených s nesplněním harmonogramu a nekvalitním řízením projektu, nárůstem výdajů oproti rozpočtu, neochotou subjektů ke spolupráci atd. Tato rizika se podařilo eliminovat díky dostatečné komunikaci příjemce směrem k partnerovi (OSVZ i vedení města) a mj. přítomností kanceláře Cpkp ve městě. Organizační rizika se podařilo eliminovat také nasazením a aktivitou členů projektového týmu.

2) Překážky bránící dosažení vyšších přínosů projektu a jeho udržitelnosti

Mezi překážky, které mohou bránit vyšší využitelnosti vzniklých materiálů (především plánu), patří jejich nevyužití nebo nedostatečné prostředky a vůle na jejich aplikaci do praxe. Tomuto bylo v případě projektu zabráněno tím, že dokument byl schválen zastupitelstvem a navíc se do Rady města dostali po volbách 4 členové Řídící skupiny.

Vysokou závislost na politické situaci ve městě je ovšem potřeba stále chápat jako velké riziko do budoucna pro udržení plánu a pokračování plánování.

Z výpovědi příjemce vyplývá také jisté omezení, dané nastavením projektu na počátku a omezenou možností úprav během realizace. V realitě bylo např. potřeba sloučit některé pracovní skupiny kvůli podobnosti řešeného tématu nebo naopak přistoupit k rozdělení skupin, upravit počet účastníků workshopu oproti očekávání kvůli zájmu o dané téma atd. To bylo ovšem v některých případech v rozporu s nastavením projektu a muselo být složitě měněno, pokud to vůbec bylo možné.

Jistou překážkou v realizaci aktivit projektu je také to, že některé obce v ORP nespolupracují nebo je s nimi spolupráce složitá – v komunikaci i realizaci aktivit. Problém je pak především, když se zřizovatelé nechtějí na sociálních službách finančně podílet (např. obec, která má na svém území drogově závislé – ale nechce to řešit a čeká, až to za ni zařídí někdo jiný).

Zmiňována byla také jako překážka obtížná spolupráce s Úřadem práce ČR a administrativní zatížení příjemce, kdy jsou pravidla OP LZZ „překládána“ projektovým manažerem, ne vždy se stejným výkladem.

5 Zhodnocení projektu dle účinnosti, hospodárnosti a udržitelnosti

5.1 Účinnost projektu	
Naplnění účinnosti (taxonomie)	Vysoké – způsob zapojení a využití projektových vstupů optimálně přispíval k dosaženým výsledkům a přínosům pro cílovou skupinu
Výše podpory na jednu podpořenou osobu	---
Jednotkové náklady na vytvořené pracovní místo	---
5.2 Hospodárnost projektu	
Naplnění hospodárnosti (taxonomie)	Vysoké – veškeré vstupy byly nezbytné pro dosažení cílů
Úvazek projektového týmu na jednu podpořenou osobu	---
Úvazek projektového týmu na jedno vytvořené pracovní místo	---
5.3 Udržitelnost přínosů projektu	
Udržitelnost projektu (taxonomie)	Vysoká - dosažené výsledky byly udrženy

I. Účinnost a hospodárnost projektu

Aktivity byly nastaveny a realizovány tak, že přinášely maximálně možné přínosy a práce členů projektového týmu byla využita optimálním způsobem. **S danými zdroji nebylo, dle zjištění, možné dosáhnout vyššího rozsahu ani kvality výsledků a přínosů.** Disponibilní (využitelné) zdroje byly využity tak, aby docházelo k maximalizaci přínosů příslušné intervence. Projekt je tak možné označit jako vysoce účinný.

V rámci terénního šetření u příjemce a cílových skupin nebyly identifikovány žádné aktivity, které by nebyly v rámci komplexu realizovaných aktivit potřebné. **Veškeré aktivity realizované v rámci projektu byly prospěšné a potřebné pro dosažení očekávaných přínosů a dopadů projektu.** Veškeré vstupy (aktivity a lidské zdroje) byly nezbytné pro dosažení cílů projektu a hospodárnost projektu tak lze označit za vysokou.

Z celkového hodnocení projektu vyplývá, že zdroje byly využity účinně na zajištění veškerých aktivit projektu.

V rámci projektu bylo vyčerpáno celkem 99,8 % původně očekávané výše dotace, tedy částka 1 557 038,- Kč.

II. Udržitelnost přínosů projektu

Pro zajištění udržitelnosti v oblasti plánování je nezbytné nastavit principy a celý systém tak, aby bylo možné plánování s minimálními náklady aktualizovat či opakovat. Komunitní plánování je totiž cyklickým procesem, kdy je výstup (ukončení jednoho plánu) automaticky vstupem do dalšího procesu. Tento cíl se podařilo naplnit díky předání know-how z příjemce na partnera projektu – město Hořovice. Konkrétní aspekty úspěšnosti projektu z tohoto hlediska, včetně zásadních faktorů, byly blíže popsány výše – v rámci dopadů projektu. Veškeré projektové aktivity projektu směřovaly k cíli udržení nastartovaného procesu komunitního plánování.

K udržitelnosti realizace vzniklého komunitního plánu přispěl i fakt, že po volbách se 4 členové řídicí skupiny stali zároveň i členy Rady města. Díky tomu lze očekávat snadnější prosazování změn a podporu projektům na sociální služby.

Zajištění udržitelnosti aktivit pro cílové skupiny (poskytovatele služeb) i pro samotné uživatele je nedílnou součástí plánování těchto služeb.

6 Souhrnné zhodnocení a poučení z realizace

6.1 Identifikace nejlepší, dobré a neosvědčené praxe

Existence dobré praxe (taxonomie)	Dobrá praxe
Bodové hodnocení na základě multikriteriální analýzy	98 (ze 100)
Hodnocení jednotlivých kritérií v rámci multikriteriální analýzy	
Kritérium	Bodové hodnocení
<i>účelnost projektu (váha 35 %)</i>	100
<i>užitečnost projektu ze strany cílových skupin (váha 10 %)</i>	100
<i>účinnost projektu (váha 15 %)</i>	100
<i>hospodárnost projektu (váha 15 %)</i>	100
<i>udržitelnost projektu (váha 20 %)</i>	100
<i>inovativnost řešení (váha 5 %)</i>	50

I. Identifikace nejlepší, dobré a neosvědčené praxe

Projekt Komunitního plánování sociálních služeb Blansko lze celkově označit za vhodný příklad dobré praxe. Projekt naplňuje veškeré charakteristiky z hlediska účelnosti, užitečnosti, účinnosti, hospodárnosti, udržitelnosti. Projekt také aplikuje inovativní přístup k provádění analýz a nastavení plánování.

Cíle projektu byly naplněny v plném rozsahu. Užitečnost realizovaných aktivit pro vytvoření kvalitních analytických i mapových podkladů, pro zkvalitnění monitorování i pro zapojení všech subjektů byla potvrzena příjemcem i poskytovateli služeb. Za nejužitečnější aktivitu byla většinou považována realizace fokusních ohniskových skupin, kterých se účastnili i zástupci příbuzných oblastí – např. učitelé, doktoři, psycholog, zástupci Střediska volného času (Domeček) aj.

Celková úspěšnost byla dána především kvalitním nastavením projektu, dobrým napojením obou subjektů, použitými metodami pro komunitní práci a pozitivním přístupem členů realizačního týmu – pracovníků Centra pro komunitní práci střední Čechy.

Za hlavní faktory úspěšnosti a nejlepší praxi lze označit právě navázání spolupráce s odbornou organizací, fyzická přítomnost metodiků v Hořovicích (kancelář na Městském úřadě), jejich znalost území i pracovníků úřadu z dřívější spolupráce. Na straně partnera to byl zájem, iniciativa a motivace města, včetně politické podpory projektu a jeho výstupů. Důležitými byly také zvolené metody práce – metoda fokusních ohniskových skupin (PS) a dělení analýzy po problémech (ne plošně).

II. Doporučení dle faktorů úspěchu a překážek při realizaci projektu

V rámci projektu se osvědčilo a pro obdobně zaměřené projekty lze doporučit:

- **spolupráce s organizací se zkušenostmi s komunitním plánováním**
specifikace: klíčové pro správné nastavení aktivit projektu
- **přítomnost příjemce i partnera v jedné budově**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

specifikace: klíčové pro maximalizaci přenosu know-how.

- **aktivní účast příjemce na všech projektových aktivitách, díky kterým si osvojil know-how použitelné i v budoucnu**

specifikace: příjemce je schopný zajistit udržitelnost aktivit díky získání praktických zkušeností a vzdělání v oblasti tvorby plánu.

- **zapojení širokého spektra klíčových aktérů včetně samotných klientů – např. realizací setkání v místě jejich výskytu**

specifikace: díky zapojení širokého spektra aktérů dochází k získání komplexnějšího pohledu na situaci

Překážky pro dosažení vyšších přínosů a negativní faktory, které bylo třeba při realizaci projektu řešit/překonat:

- Nespolupráce některých obcí v ORP.
- Problematická spolupráce s Úřadem práce ČR a administrativní zatížení příjemce (interpretace pravidel OP LZZ projektovým manažerem, která nebyla vždy konzistentní – v čase či mezi pracovníky ŘO).
- Vysoká závislost na politické situaci ve městě (riziko do budoucna pro udržení plánu a pokračování plánování).
- Omezení daná nastavením projektu na počátku a omezenou možností úprav během realizace (v realitě bylo např. potřeba sloučit či rozdělit některé pracovní skupiny nebo upravit počet účastníků workshopu oproti původnímu nastavení projektu, což muselo být složitě měněno).

III. Potenciál šíření dobré praxe / aplikovatelnosti projektu

Aplikovatelnost a potenciál pro šíření dobré praxe jsou u tohoto projektu vysoké. Realizovaný projekt může být inspirací pro ostatní projekty při nastavování komunitního přístupu k plánování sociálních služeb.